

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 4P/75/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5314210519
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Plichtíková
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2015:5314210519.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Č a d c a sudkyňou JUDr. Annou Plichtíkovou vo veci starostlivosti o mal. G. M., nar. XX.X.XXXX a mal. J. M., nar. XX.X.XXXX, obaja bytom u matky, obaja zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, deti rodičov - matky: R. M., nar. XX.XX.XXXX, S.Ž. XXX/XX, Č., zast. JUDr. Štefanom Strýčkom, advokátom so sídlom F. Kráľa 2080, Čadca a otca: J. M., nar. X.XX.XXXX, S. XXX/XX, Č. v konaní o zvýšenie výživného na maloleté deti a prísl. takto

rozhodol:

I. Otec je p o v i n n ý platiť výživné na mal. G., nar. XX.X.XXXX vo výške 150 € mesačne, na mal. J., nar. XX.X.XXXX vo výške 130 € mesačne k rukám matky vždy do 15. dňa toho-ktorého mesiaca vopred počnúc dňom 1.11.2014.

Zameškané výživné za čas od 1.11.2014 do 3.2.2015 (3 mesiace) vo výške 315 € na mal. G., nar. XX.X.XXXX, vo výške 255 € na mal. J., nar. XX.X.XXXX z a p l a t í otec k rukám matky spolu s bežným výživným vždy do 15. dňa toho-ktorého mesiaca vopred v pravidelných mesačných splátkach po 50 € na každé z mal. detí pod stratou výhody splátok pri nezaplatení čo i len jednej splátky v stanovenej výške, v stanovenej lehote.

Tým s a m e n í rozsudok Okresného súdu v Čadci č.k. 6C/8/2010-47 zo dňa 15.4.2010, právoplatný dňa 9.7.2010 čo do výživného 45 € mesačne na každé z mal. detí.

II. Otec je p o v i n n ý nahradiť matke trovy konania vo výške 212,74 € v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku na účet právneho zástupcu matky JUDr. Štefana Strýčka, advokáta AK Čadca.

o d ô v o d n e n i e :

Dňa 28.11.2014 matka podala návrh na určenie vyživovacej povinnosti otcovi. Na mal. G., nar. XX.X.XXXX žiadala určiť výživné 200 € mesačne, na mal. J., nar. XX.X.XXXX žiadala určiť výživné 200 € mesačne. Výživné žiadala určiť od 1.11.2014, pričom návrh bol podaný dňa 28.11.2014. Zároveň žiadala, aby súd zaviazal otca prispievať deťom na tvorbu úspor a to každému z nich po 50 €. Keďže matka bola právne zastúpená Centrom právnej pomoci, žiadala aj náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia. V návrhu uviedla, že manželstvo účastníkov konania bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu v Čadci pod sp. zn. 6C/8/2010 dňa 15.4.2010. Mal. deti boli zverené do výchovy a starostlivosti matky a otec bol zaviazaný platiť výživné 45 € na každé z mal. detí. Odvtedy uplynuli 4 roky a otec dobrovoľne výživné neplatil vo vyššej miere. Naopak, aj dovtedajšie výživné matka musela vymáhať v exekučnom konaní. Tvrdenia matky sú v tej rovine, že došlo k podstatnej zmene pomerov a to nielen v dôsledku uplynutia času, ale aj v dôsledku zvýšenej vekovej kategórie mal. detí a zvýšených nákladov. Matka poberá len prídavky na deti vo výške 47,04 € a dávku v hmotnej núdzi vo výške 121,70 € od mája

2014. Dovtedy mala dávku v hmotnej núdzi len vo výške 62,50 €. Keďže rodinné prídavky sú dávkou štátu a patria mal. deťom, potom príjem matky predstavuje len dávka v hmotnej núdzi vo výške 121,70 €. Pokiaľ ide o mal. J., náklady potencionálne predstavujú stravné 70 €, oblečenie, obuv 15 €, hygienické potreby 10 €, školské potreby 12 €, cestovné do psychologickkej poradne 9 €, spolu 116 €. Náklady na mal. G. predstavujú stravné 70 €, oblečenie, obuv 15 €, hygienické potreby 10 €, školské potreby 12 €, kredit na mobil 6 €, spolu 113 €. Spoločnými výdajmi sú výdavky na chod domácnosti - satelit 11,50 €, elektrická energia 36 €, telefón a internet 27,50 €, hygienické potreby, oblečenie, obuv a pod. Matke mal. detí pomáhajú jej rodičia, ktorí platia nájomné za byt. Bez podpory rodičov by sa rodina ocitla v existenčnej núdzi. Otec sa o deti vôbec nezaujíma. Darčeky na Vianoce deťom kúpia rodičia odporcu - otca. Všetku starostlivosť o deti a domácnosť zabezpečuje matka. Otec nepravidelne prispieva na výživu, bolo potrebné vymáhať exekučným spôsobom výživné. Na pojednávaní dňa 3.2.2015 právny zástupca matky doplnil prednes v tom smere, že pokiaľ dôjde k uzavretiu rodičovskej dohody, matka je ochotná ponížiť výživné na sumu 150 € a 130 € mesačne bez tvorby úspor. V prípade nesúhlasu však matka trvá na pôvodnom návrhu a tvorbe úspor. Poukázal, že od roku 2010 došlo k podstatnej zmene pomerov. Ak by otec platil výživné 150 € a 130 € mesačne, potom by otcovi ostávala k dispozícii suma 150 - 160 € mesačne, teda životná úroveň otca i detí by bola pribl. rovnaká. Z listinných dôkazov, ktoré otec predložil, vyplýva, že všetky náklady mu platí zamestnávateľ, teda ubytovanie, stravu. Otec nepreukázal, že platí 50 € mesačne rodičom nájomné. Pokiaľ otec platí ďalšie výživné 50 € z iného vzťahu, ide o mladšie dieťa, ako sú deti z tohto vzťahu. Doteraz neplatil výživné dobrovoľne, muselo byť vymáhané. Matka na pojednávaní k námietke otca o fajčení v domácnosti uviedla, že celý rok sa v byte rodičov nefajčí. Matka mal. detí nefajčí, ide však o byt rodičov a keď sa vrátia zo zahraničia, prechodne počas krátkeho časového obdobia fajčia. Deti sa nestravujú v škole, pretože nevychádzajú dobre s odporcovou matkou. Stravujú sa doma. Syn má ADHD a nechce na neho vyvíjať nátlak. Volí klud a pokoj.

Z listinných dôkazov predložených otcom vyplýva, že je zamestnaný v Českej republike. Jeho pracovná doba je 37,5 hod. týždenne. Nepreukázal zlý zdravotný stav a nadlimitné výdavky účelne vynaložené. Pracovný pomer mu bol predĺžený do 31.12.2015. Z listinných dôkazov je preukázané, že pracovné oblečenie obdržal od zamestnávateľa, v súvislosti s tým nemá zvýšené výdavky. Taktiež nemá v súvislosti s pracovným odevom zvýšené výdavky na čistenie, pretože výdavky boli definované vo výške 1 940 Kč mesačne a čistenie zabezpečuje buď zamestnávateľ alebo túto sumu ako fakultatívnu dávku obdrží otec. Na rozdiel od otca matka má náklady v súvislosti s hygienou detí, domácnosti a ich ošatenia. Na tejto hygiene, ktorá sa týka prania šiat deťom, sa otec žiadnym spôsobom nepodieľa. Taktiež bolo zistené, že má bezplatné ubytovanie, na rozdiel od matky mal. detí. Jeho príjem je 9 000 - 10 000 Kč mesačne s prihliadnutím na fakultatívnu dávku na čistenie odevu 1 940 Kč mesačne navyše a bezplatné ubytovanie, ktoré by inak musel platiť navyše k tomuto príjmu, rovnako pracovné oblečenie. Takýto príjem je preukázaný aj mzdovými údajmi zamestnávateľa za rok 2014, ktorý otec predložil. Predložil dôkaz o platbe za byt 168,05 € a elektrinu 40 € na meno M. K.. Otec mal. detí je J. M.. Súd mal za to, že ide o byt rodičov otca mal. detí. Otec mal. detí uviedol, že platí nájomné vo výške 50 € mesačne rodičom. Na námietku právneho zástupcu matky nepredložil dôkaz o platení nájomného. V tejto súvislosti na otázku sudkyne uviedol, že k rodičom príde po 4 mesiacoch na pár dní a platí im nájomné 50 € mesačne. Považuje to za primerané, lebo tam tiež s nimi býva.

Sudkyňa platbu nájomného rodičom vo výške 50 € mesačne nepovažovala za primeranú vzhľadom k uvedeným okolnostiam a v nadväznosti na § 62 ods. 5 Zákona o rodine takýto výdavok nezapočítala do výdavkov rodiča. Nejde o výdavok, ktorý je nevyhnutné vynaložiť v uvedenej výške. Keď otec na celkovú výživu jedného dieťaťa za celý mesiac (strava, bývanie, oblečenie, škola, kultúra, šport, choroby) platil od roku 2010 45 €, potom nemôže byť primerané nájomné platené rodičom vo výške takmer totožnej 50 € za sporadický pobyt u rodičov po niekoľkých mesiacoch pobytu v Českej republike. Takýto výdavok otca súd neuznal ako dôvodný výdavok otca. Na pojednávaní dňa 3.2.2015 otec uviedol, že sa pridrižiava svojho písomného vyjadrenia zo dňa 2.2.2015. Vo vyjadrení z 2.2.2015 (zo dňa 30.1.2015, súdu doručené 2.2.2015) otec uviedol, že trvá na zachovaní sumy výživného na mal. deti, každému po 45 € mesačne. Uviedol, že jeho mesačné výdavky predstavujú stravu 2 800 Kč mesačne, ošatenie 200 Kč mesačne, hygienické potreby 100 Kč mesačne, mobilný telefón 360 Kč mesačne, tretia vyživovacia povinnosť 50 € mesačne na syna F. M. a nájomné rodičom 50 € mesačne. Na pojednávaní na tomto návrhu zotrval s tým, že po pokuse o uzavretie rodičovskej dohody súhlasil s tým, že bude platiť výživné na každé z mal. detí po 70 €. Ďalej na pojednávaní uviedol, že zamestnávateľ mu platí ubytovanie, cestovné výdavky, neplatí mu stravu, stravu si platí sám. Pracuje v automobilových závodoch v H. L.. Iné výdavky,

ako uviedol, nemá. V minulosti výživné neplatil dobrovoľne, lebo nemal prácu. Teraz už má vyplatené. Pokiaľ ide o zdravotný stav mal. detí, v domácnosti matky sa fajčí a z toho dôvodu deti majú stále zápal priedušiek. Deti majú možnosť stravovať sa v kuchyni, kde varí matka otca mal. detí. Radšej sa však stravujú doma, akoby využili túto možnosť. Tvrdil, že v byte fajčí aj matka mal. detí, nielen jej rodičia.

Z pripojeného spisu 6C/8/2010 z rozsudku č.k. 6C/8/2010-47 zo dňa 15.4.2010, ktorý nadobudol právoplatnosť čo do rozvodu dňa 9.7.2010, čo do úpravy práv a povinností k mal. deťom na čas po rozvode dňa 22.7.2010, súd mal preukázané, že manželstvo účastníkov konania bolo rozvedené, mal. deti boli zverené na čas po rozvode do výchovy a starostlivosti matky. Otec bol povinný prispievať na výživu mal. detí na každé z nich po 45 € mesačne.

Návrh na zvýšenie výživného bol podaný dňa 28.11.2014 s tým, že matka mal. detí žiadala zvýšiť výživné počnúc dňom 1.11.2014 v dôsledku zmeny pomerov a to na každé z mal. detí po 200 € a na tvorbu úspor po 50 € (len pri uzavretí rodičovskej dohody súhlasila s výživným 150 € a 130 €).

Súd mal preukázané, že počas uvedeného časového obdobia od posledného rozhodnutia dobrovoľne otec výživné nezvýšil, deťom nekúpil nad rámec povinnej vyživovacej povinnosti darčeky, oblečenie, iné potreby, deťom sa nevenuje, nevenuje sa a nestará sa o spoločnú domácnosť detí. Osobná starostlivosť o deti a o spoločnú domácnosť je v celom rozsahu na matke, ktorá takýmto spôsobom, naturálnym spôsobom spláca čiastočne svoju vyživovaciu povinnosť k mal. deťom, ktorú súd musel brať do úvahy v prejudiciálnej rovine. K plateniu výživného zo strany matky v naturálnej forme súd prihliadol pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti.

V nadväznosti na § 159 ods. 1, 2, 3 OSP právoplatný rozsudok je záväzný, nemožno opätovne konať a rozhodovať.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 163 ods. 2 OSP rozsudky o výchove a výžive maloletých detí a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

Právoplatný a vykonateľný a záväzný rozsudok o vyživovacej povinnosti vo výške 45 € mesačne na každé z mal. detí možno zmeniť len vtedy, keď v nadväznosti na § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine je v konaní preukázaná zmena pomerov oproti pôvodnému rozhodnutiu.

Výživné súd určí podľa stavu zisteného v čase vydania rozhodnutia. Pri rozhodovaní o zmene výživného treba porovnať okolnosti dôležité pre určenie výživného tak v čase skoršieho rozhodnutia, ako aj v čase nového rozhodnutia. Predpokladom zmeny právoplatného rozhodnutia o výživnom je iba závažnejšia zmena pomerov. Nestačí len úvaha o tom, či doterajšie výživné je primerané, pretože inak by išlo o neprípustnú reparáciu právoplatného súdneho rozhodnutia.

V nadväznosti na uvedené bolo úlohou súdu porovnať pomery rodičov a detí v čase vydania skoršieho rozhodnutia (rozvodového rozsudku) s pomermi ku dňu rozhodovania v tejto veci sp. zn. 4P/75/2014, teda ku dňu 3.2.2015 (skutkový stav ku dňu rozhodnutia súdu podľa § 154 ods. 1 OSP).

V čase skoršieho rozhodnutia v roku 2010 mali deti 7 a 8 rokov, v čase rozhodovania o zmene pomerov majú 11, 12 rokov. S tým sú zvýšené náklady na výživu, ošatenie, šport, hygienu, školské potreby. Od roku 2010 do roku 2015 otec dobrovoľne nezvýšil výživné a v tomto smere súd poukazuje aj na § 78 ods. 3 Zákona o rodine, že za uvedené časové obdobie bolo potrebné prihliadnuť aj na vývoj životných nákladov. Súd prihliadol na výdavky detí v potencionalnej rovine, pretože deti žijú v existenčnej núdzi, na hranici minima a matka nemôže preukázať výdavky, ktoré reálne nemôže z dôvodu chudoby deťom

vynaložiť a dať, ale takéto výdavky by zodpovedali priemernej životnej úrovni ich rovesníkov. Z toho dôvodu ide o zásadu potenciality. Preto súd nebral do úvahy len vyčíslené výdavky, ktoré si reálne môže dovoliť matka deťom platiť, ale bral do úvahy aj potencionálne výdavky na mal. deti ich vekovej kategórie za dodržania priemernej životnej úrovne ich rovesníkov. Bral do úvahy aj životnú úroveň, ktorú dosahuje otec a ktorú má matka.

Vzhľadom k uvedenému dospel k záveru, že došlo k podstatnej zmene pomerov na strane mal. detí za uvedené časové obdobie 4 rokov a potreby mal. detí sa zvýšili za uvedené časové obdobie a to aj s prihliadnutím na zlý zdravotný stav. Celkové náklady na výživu mal. G., aj s prihliadnutím na zásadu potenciality a nielen na skutočné výdavky, súd ustálil sumou 200 € mesačne a na mal. J. vo výške 180 € mesačne. Otca zaviazal platiť výživné na mal. G. vo výške 150 € mesačne a na mal. J. vo výške 130 € mesačne. V prejudiciálnej rovine vyživovaciu povinnosť matky na mal. G. stanovil vo výške 50 € mesačne a na mal. J. vo výške 50 € mesačne a to z toho dôvodu, že vyživovacia povinnosť otca musí byť vyššia v porovnaní s vyživovacou povinnosťou matky, ktorá výlučne osobne sa o mal. deti stará, taktiež o ich domácnosť a naturálnym spôsobom spláca časť svojej vyživovacej povinnosti a to aj za pomoci svojich rodičov.

K zmene pomerov došlo aj na strane otca. V čase určenia výživného v rozvodovom konaní bol jeho príjem podľa daňového priznania čl. 39 rozvodového spisu za rok 2008 1 594,30 € : 12 mesiacov = 133 € mesačne, čo pri prepočte je pribl. 4 000 Sk. V čase nového určenia výživného je jeho príjem 9 000 - 10 000 Kč čistého mesačne, navyac naturálne plnenia spočívajúce v bezplatnom cestovnom do zamestnania, v bezplatnom ubytovaní počas výkonu práce v Českej republike, v bezplatnom poskytnutí pracovných odevov a v bezplatnej dávke, resp. naturálnom plnení ohľadom čistenia pracovných odevov v pravidelnej mesačnej výške 1 940 Kč mesačne za čistenie.

Matka v čase rozvodového konania, teda prvého určenia výživného nemala stály príjem, bola odkázaná na dávky v hmotnej núdzi, preddavkovo vo výške 89,12 € od 1.2.2010 s tým, že otec mal. detí neplatil výživné na mal. deti ani v min. miere. Matka musela výživné na základe rodičovskej dohody 5P/47/2007-24 zo dňa 30.5.2007, právoplatné dňa 10.7.2007, na mal. G. a J., na každého z nich po 1 000 Sk vymáhať exekučnou cestou. Deti i matka sa ocitli v stave existenčnej núdze. V čase opakovaného určovania výživného vo veci pod sp. zn. 4P/75/2014 matka poberá prídavky na deti vo výške 47,04 € mesačne, dávku v hmotnej núdzi vo výške 121,70 € a výživné na každé z detí po 45 € mesačne. Dávku poberá len od mája 2014.

Z uvedeného je zrejmé, že na strane matky nedošlo k zmene pomerov. Matka nemá vyšší príjem, čo je odôvodniteľné tým, že výlučne sa osobne stará o mal. deti, o ich domácnosť a to aj s poukazom na ich zdravotný stav. Na rozdiel od toho otec na otázku právneho zástupcu matky uviedol, že po 14.00 hod. má voľno a odpočíva. Je teda preukázané, že nemá v osobnej starostlivosti detí, domácnosť detí, má vytvorený časový priestor na to, aby zabezpečil riadnu výživu detí a zvýšil príjem do rodiny.

Pokiaľ otec tvrdil v novom konaní o zvýšení výživného, že musí platiť na tretie dieťa výživné 50 € mesačne, súd konštatuje, že nejde o zmenu pomerov v porovnaní s rozsudkom vo veci sp. zn. 6C/8/2010. Táto okolnosť bola braná do úvahy už v čase určenia výživného rozsudkom 6C/8/2010. Zo zápisnice o pojednávaní vo veci 6C/8/2010 zo dňa 15.4.2010 súd mal preukázané, že príčinou rozvratu manželstva bol otec mal. detí. Počas trvania existujúceho manželského vzťahu si našiel priateľku E. D., s ktorou má mal. dieťa F. M., nar. XX.X.XXXX, teda počas trvania manželstva s matkou mal. detí G.Á. a J.. Preto opustil spoločnú domácnosť, t.č. nežije v spoločnej domácnosti ani s družkou a týmto dieťaťom. Okrem toho, že platenie výživného na mal. F. vo výške 50 € nie je zmenou pomerov na strane otca, súd poukazuje na tú skutočnosť, že mal. F. je podstatne mladší ako mal. G. a J., na ktorých platil výživné 4 roky len po 45 € mesačne. Príčinou rozvratu manželstva, príčinou toho, že nežije v spoločnej domácnosti s deťmi, kde by náklady uhrádzali spoločne s matkou mal. detí, je teda otec mal. detí. Do tejto situácie dostal matku i mal. deti otec mal. detí. Preto zodpovednosť za túto situáciu nemôže prenášať len na matku mal. detí a už vôbec nie na mal. deti. Súd v tomto smere poukazuje na § 75 ods. 1 Zákona o rodine, že otec nadviazaním intímneho vzťahu s inou ženou počas trvania manželstva a vyživovacou povinnosťou na tretie dieťa vzal na seba neprimerané majetkové riziká a preto súd na túto skutočnosť neprihliadol ako na dôvodný výdaj na strane otca mal. detí. Nemožno na ťarchu matky mal. detí a mal. detí vyložiť skutočnosť, že otec mal. detí bol matke počas trvania manželstva neverný a že mal mimomanželskú vyživovaciu povinnosť. Pokiaľ otec mal. detí nemal z čoho platiť výživné na mal. deti z manželstva, mal túto skutočnosť zväžiť a nezvyšovať svoju vyživovaciu povinnosť voči tretiemu dieťaťu.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov a súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Za situácie, kedy otec mal. detí považoval pre každé z detí vo veku 11 a 12 rokov (pubertálnom veku, veku blízkom veku dospelých so zvýšenými výdavkami) za primerané výživné vo výške 70 € na každé z detí, potom v porovnaní s takto navrhovaným výživným je neprimeraný štandard životný na strane otca, kedy v podaní zo dňa 30.1.2015 svoje výdavky na stravu vyčíslil sumou 2 800 Kč mesačne, na ošatenie 200 Kč mesačne, na hygienické potreby 100 Kč mesačne, na mobilný telefón 360 Kč mesačne, nájomné rodičom 50 € mesačne, výživné na syna F. 50 € mesačne. Celkom svoje životné náklady vyčíslil sumou 3 510 Kč mesačne v porovnaní s navrhovaným výživným 70 € na jedno dieťa (na stravu, ošatenie, školské potreby, zdravotné potreby, cestovné, šport, hygienu). Výživné 70 € mesačne nezodpovedá ustanoveniu Zákona o rodine § 62 ods. 2, že deti majú právo podieľať sa na životnej úrovni rodiča, v tomto prípade otca. Jeho príjem je 9 000 - 10 000 Kč mesačne, navyše prirodzene plnenie spočívajúce v bezplatnom cestovnom, v bezplatnom ubytovaní, v bezplatnom poskytnutí pracovného odevu, v bezplatnom naturálnom plnení vo výške 1 940 Kč mesačne za hygienu, čistenie pracovných odevov. Keďže vyživovacia povinnosť má prednosť pred vyživovaním vlastnej osoby, potom súd podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine považoval v porovnaní so životnou úrovňou mal. detí a ich matky za neprimerané výdavky otca na stravu vo výške 2 800 Kč mesačne, na ošatenie 200 Kč mesačne, na hygienu 100 Kč mesačne, na mobilný telefón 360 Kč mesačne a nájomné rodičom 50 € mesačne. Ako už súd zdôvodnil vyššie, otec mal. detí navštevuje rodičov na pár dní raz za 4 mesiace a platí mesačné nájomné 50 €, teda v takej výške, v akej platil od roku 2010 do roku 2015 výživné na každé z mal. detí za celý mesiac (stravu, ošatenie, bývanie, školu, cestovné, zdravotné potreby, hygiena, kultúra, šport). Preto súd na výdavky otca v uvedenej neprimeranej výške neprihliadal. Dospel k záveru, že na strane otca sú vytvorené podmienky na to, aby platil výživné na mal. G. vo výške 150 € mesačne a na mal. J. vo výške 130 € mesačne, pretože podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine deti nie sú schopné samé sa živiť, podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine je v možnostiach a schopnostiach otca a v jeho majetkových pomeroch prispievať na výživu deťom v súdom určenej výške 150 € a 130 € mesačne a dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni otca, ktorý okrem platenia výživného sa iným spôsobom deťom nevenuje a nepodieľa sa na chode spoločnej domácnosti. Má teda na rozdiel od matky vytvorené aj časové podmienky na to, aby zvýšil príjem, keď už po 14.00 hod. nepracuje, oddychuje, kým matka sa celodenne stará osobne

o výchovu, vzdelanie, spoločnú domácnosť mal. detí a príjem do rodiny nemôže zvýšiť. Taktiež aj s prihliadnutím na zdravotný stav mal. detí. Pokiaľ otec uvádzal, že v domácnosti sa fajčí, nevytvoril pre svoje deti podmienky, aby mohli žiť v inej domácnosti, než je domácnosť rodičov matky. Matka za tejto existenčnej situácie nemá vytvorenú inú možnosť bývania, práve naopak, v tejto existenčnej situácii sú jej rodičia nápomocní, inak by deti boli vystavené existenčnej núdzi. Výživné 45 € mesačne, ktoré platil otec 4 roky na mal. deti, len čiastočne presahuje vyživovaciu povinnosť minimálnu podľa Zákona o rodine podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, ktorú musia platiť aj ľudia bez príjmu (bezdomovci) vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa. Takouto platbou výživného otec mal. deťom neumožnil, aby s matkou si prenajali byt a neboli odkázaní existenčne na bývanie v byte rodičov matky mal. detí. Okrem toho zdravotné problémy detí v konaní preukázané nesúvisia s tvrdým fajčením v byte rodičov matky mal. detí (syndróm ADHD je hyperaktivita dieťaťa, výchova vyžaduje náročný a osobitný prístup zo strany matky, pedagógov, za pomoci odborných pracovníkov, matka takýto prístup zabezpečuje dochádzkou do psychologickkej poradne, s čím sú spojené zvýšené výdavky a zvýšený časový priestor nielen na dochádzku, ale aj na výchovu takého dieťaťa).

Súd dospel k záveru, že v nadväznosti na § 78 ods. 1 Zákona o rodine došlo k zmene pomerov na strane mal. detí a to k podstatnej zmene, podstatnej zmene ekonomických a cenových relácií v spoločnosti, k podstatnej zmene na strane otca čo do jeho príjmových možností. Z toho dôvodu súd rozhodol, že počnúc dňom 1.11.2014 je povinný platiť zvýšené výživné na mal. G., nar. XX.X.XXXX vo výške 150 € mesačne a na mal. J., nar. XX.X.XXXX vo výške 130 € mesačne. Zameškané výživné za čas od 1.11.2014 do 3.2.2015 (za 3 mesiace) vo výške 315 € na mal. G. ($150 - 45 = 105 \times 3$ mesiace = 315) a vo výške 255 € na mal. J. ($130 - 45 = 85 \times 3$ mesiace = 255) zaviazal súd otca zaplatiť spolu s bežným výživným v pravidelných mesačných splátkach po 50 € pod stratou výhody splátok pri nezaplatení čo i len jednej splátky v stanovenej výške, v stanovenej lehote. Splátky povolil podľa § 160 ods. 1 OSP.

V nadväznosti na § 159 ods. 1, 2, 3 OSP a § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine v dôsledku zmeny pomerov došlo aj k zmene rozsudku Okresného súdu v Čadci č.k. 6C/8/2010-47 zo dňa 15.4.2010, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 9.7.2010 a to čo do výroku o vyživovacej povinnosti otca voči mal. deťom ku každému z nich po 45 € mesačne počnúc dňom 1.11.2014.

Podľa § 146 ods. 1 písm. a) OSP žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo sa začať i bez návrhu.

Aj konanie o zvýšenie výživného je konaním podľa § 81 ods. 1 OSP, ktoré sa mohlo začať i bez návrhu a platí zásada o náhrade trov konania podľa § 146 ods. 1 písm. a) OSP. V danom prípade súd však aplikoval pre výrok o náhrade trov konania ustanovenie § 147 ods. 1 OSP, pretože otec mal. detí zavinil vznik trov konania. Naposledy bolo určené výživné v roku 2010 vo výške, ktorá sa približuje výške minimálneho výživného podľa Zákona o rodine. Napriek tomu otec mal. detí za dobu 4 rokov dobrovoľne výživné nezvýšil. Tým zavinil, že matka nárok na zvýšenie výživného musela uplatniť súdnou cestou za pomoci právneho zástupcu ustanoveného Centrom právnej pomoci. Vyživovacia povinnosť otcovi nevyplýva z rozsudku. Vyživovacia povinnosť otcovi vyplýva priamo zo Zákona o rodine a prioritne bol povinný, tak ako iní rodičia, túto svoju vyživovaciu povinnosť plniť dobrovoľne. Keďže ju nezvýšil dobrovoľne, potom zavinil vznik týchto trov konania v nesporovom konaní a súd priznal matke právo na náhradu trov konania. Trovy konania priznal podľa vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb podľa § 11 ods. 1 písm. a) a § 13a ods. 1 písm. a), b), c), d) vyhlášky. Trovy konania priznal za prípravu a prevzatie veci dňa 6.11.2014 vo výške 61,87 € a režijný paušál 8,04 €, spolu 69,91 €. Trovy konania v rovnakej výške priznal aj za podanie návrhu zo dňa 20.11.2014, teda vo výške 69,91 €. Za účasť na pojednávaní dňa 3.2.2015 súd priznal úkon právnej pomoci vo výške 64,53 € + režijný paušál 8,39 €, spolu 79,92 €. Spolu priznal 212,74 € ($2 \times 69,91 \text{ €} + 72,92 \text{ €}$). Súd nepriznal úkon právnej pomoci - ďalšiu poradu s klientom dňa 12.11.2014, 2 hodiny $2 \times (61,87 + 8,04)$. Súd má za to, že prvý úkon právnej pomoci - príprava a prevzatie veci v sebe obsahuje aj povinnosť prvej porady s klientom. Nesúhlasí s tvrdením právneho zástupcu v informácii o porade s klientom pod bodom IV., že by obsahom prvej porady s klientom bolo len poučenie o potrebe predloženia relevantných listinných dôkazov k uplatňovanému nároku. Podľa platných právnych predpisov v rámci prvého úkonu je povinný právny zástupca poskytnúť aj prvýkrát právny rozbor veci, právne poradenstvo. Vzhľadom k tomu nebolo potrebné uskutočniť, podľa názoru súdu, druhú poradu pri dodržaní efektívneho postupu,

účelného vynaloženia trov konania. Návrh na zvýšenie výživného je štandardným typom žalôb, ktorý nevyžaduje dvakrát úkon právnej pomoci porady s účastníkom konania. Z vykonaného dokazovania súd nezistil, že by v tomto konkrétnom prípade bol spor tak komplikovaný, že by vyžadoval dvakrát úkon právnej pomoci - porada s klientom. Preto tieto trovy konania súd nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Žiline prostredníctvom Okresného súdu Čadca v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O. s. p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená dobrovoľne, je možné navrhnúť výkon rozhodnutia.